

PRAVILNIK o nadzornem informacijskem sistemu igralnih naprav:
Priloga 6: Postopki kontrole pri ugotavljanju skladnosti

PNIS II	OSNOVNE LASTNOSTI NADZORNEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA IGRALNIH NAPRAV	Opombe
PNIS II 4, 5	Splošno	
PNIS 4	NIS mora koncesionarju in nadzornemu organu preko neposrednega spremljanja in beleženja števec, dogodkov, postopkov in transakcij zagotavljati:	
PNIS 4.8	spremljanje in ugotavljanje ustreznosti priklopa igralnih naprav.	
PNIS 7	Pravilnost in sinhronizacija datuma in časa	
PNIS 7.1	V NIS mora obstajati mehanizem za zagotavljanje pravilnosti datuma in časa ter za sinhronizacijo le-tega med ločenimi funkcijskimi deli NIS in vmesniki NIS, vgrajenimi v igralne naprave.	Informacija za člen 7.2.
PNIS 7.2	Odstopanje časa iz prejšnjega odstavka ne sme preseči 30 sekund.	
PNIS 9	Hramba podatkov v NIS	
PNIS 9.1	NIS mora hraniti vse podatke, dnevnike in loge za najmanj zadnjih 100 dni.	
PNIS 9.2	Dnevne in mesečne obračune za posamezne igralne naprave, po posameznih vrstah iger in skupne, ter dnevne in mesečne blagajniške zaključke, pologe, dvige in popravke stanja na RBP mora NIS hraniti najmanj za zadnji dve leti.	
PNIS 11	Igralna valuta	
PNIS 11	V NIS se sme uporabljati le ena igralna valuta.	
PNIS 13	Fizični dostop do opreme NIS	
PNIS 13.1	Računalniki NIS in komunikacijska oprema morajo biti nameščeni v prostoru z omejenim dostopom (v nadaljnjem besedilu: sistemski prostor) in zaščiteni pred nepooblaščenimi posegi. Razdelilne table delovnih postaj in priklopov igralnih naprav morajo biti zaščitene pred nepooblaščenimi posegi. Kabli za povezavo igralnih naprav, delovnih postaj ter druge opreme priključene na NIS morajo biti speljani tako, da do njih lahko dostopajo le pooblaščen osebe.	
PNIS 13.3	Koncesionar mora pisno opredeliti osebe, ki imajo pravico vstopa v sistemski prostor in dostopa do ostale zaščitene opreme.	
PNIS 14-17	Uporabniški dostop do NIS	
PNIS 15.1	Koncesionar mora voditi evidenco o uporabnikih z dostopom do NIS, ki mora vsebovati podatke: 1. ime, priimek in uporabniško ime osebe, ki je pooblaščen za dostop; 2. do katerih podatkovnih zbirk, dnevnikov in programov ima dostop; 3. o načinu dostopa do podatkovnih zbirk, dnevnikov in programov (vpogled, vnos, popravljanje, brisanje, dodajanje, izvajanje); 4. o posebnih pooblastilih (administriranje, vzdrževanje).	

PNIS 15.2	Evidenca iz prejšnjega odstavka je lahko oblikovana kot nabor dostopnih profilov, ki definirajo obseg in način dostopa (2. in 3. točka prejšnjega odstavka) in seznam uporabnikov z njimi dodeljenimi profili.	
PNIS 16.1	Do NIS smejo dostopati uporabniki le preko sistema individualne prijave. Uporabniško ime mora enolično definirati uporabnika.	
PNIS 16.2	Ne glede na prejšnji odstavek je dovoljena uporaba skupinskih uporabniških imen za potrebe vzdrževanja ali nadzora z oddaljene lokacije, če je v povezavi s sistemom prijave na oddaljeni lokaciji zagotovljena enolična identifikacija uporabnika.	
PNIS 18,19	Dostop do NIS preko lokalne mreže oziroma telekomunikacijskih linij	
PNIS 18	V primeru, da so na NIS preko lokalne mreže ali telekomunikacijskih linij povezani še drugi računalniški sistemi, mora imeti koncesionar pisno opredeljeno za vse sisteme, ki do NIS dostopajo, kateri so ti sistemi in kakšen je namen njihovih dostopov.	
PNIS 28-30	Zagotavljanje neprekinjenosti delovanja NIS	
PNIS 28.1	Koncesionar mora zagotoviti elemente zaščite, varnosti, zanesljivosti, neprekinjenosti in pravilnosti delovanja programske, računalniške in komunikacijske opreme NIS ter opreme za povezavo z igralnimi napravami.	
PNIS 33	Neprekinjeno napajanje	
PNIS 33	Računalniki NIS, oprema za povezavo z igralnimi napravami in oprema za povezavo z nadzornim organom morajo biti priključeni na sistem neprekinjenega napajanja, ki v primeru izpada omrežnega napajanja omogoča nemoteno delovanje ali normalen zaključek dela in se ga lahko realizira tudi z agregatom. Za dostop do vklopa in izklopa tega napajanja velja isti režim kot za dostop do systemskega prostora in komunikacijske opreme.	
PNIS 34	Varovanje programske opreme in podatkov	
PNIS 34.1	Koncesionar mora zagotoviti vzpostavitev delovanja NIS v primeru večjih okvar ali izpadov z izdelavo varnostnih kopij podatkov in programov na sekundarni medij ali z namestitvijo rezervnega sistema, na katerem je ažurna kopija vseh programov in podatkov in ki ob izpadu primarnega sistema brez izgube podatkov prevzame vse funkcije sistema.	
PNIS 35,36	Napake, okvare in nedelovanje NIS	
PNIS 35.2	V primeru okvare dela opreme ali povezave, vmesnika NIS v igralnih napravah ali igralne naprave in v drugih primerih, pri katerih predpisano beleženje števecv in dogodkov na igralnih napravah ni možno in bi ob nadaljevanju igre na njih prišlo do izgube ali netočnosti podatkov oziroma do neustreznega beleženja ali nepravilnosti, je treba v primeru, če ne pride do samodejne blokade delovanja igralnih naprav, do odprave okvare onemogočiti igranje na teh igralnih napravah..	

PNIS 42,43	Vzdrževanje programske in strojne opreme ter načrt uveljavljanja sprememb NIS	
PNIS 43	Po vsaki opravljeni spremembi programske opreme mora koncesionar preveriti ustreznost delovanja spremenjenega NIS, zlasti pravilnost in celovitost beleženja v tem pravilniku predpisanih podatkov, izdelati pisno poročilo, kot podlago za uporabo spremenjenega NIS.	
PNIS 44	Druga programska orodja	
PNIS 44.1	Namestitev in uporaba orodja za administracijo podatkovne baze NIS, s katerim je mogoče dostopiti do podatkov, je dovoljena, če je zagotovljeno: 1. da ga lahko uporablja le osebje pooblaščen za administracijo podatkovne baze, 2. da se uporaba orodja beleži, 3. da v primeru posega v podatke ostajajo na sistemu revizijske sledi, 4. da obstaja notranja kontrola preverjanja uporabe orodja in pregledovanja revizijskih sledi, ki omogoča odkrivanje posegov v podatke.	
PNIS 44.2	Namestitev in uporaba razvojnih orodij ter orodij in programov za neposreden dostop do baze podatkov NIS, ki omogočajo brisanje, spreminjanje, dodajanje ali vrivanje podatkov, nista dovoljeni.	
PNIS 50.c	Promocijski krediti	
PNIS 50.c.3	Promocijski krediti se lahko prenesejo direktno na igralno napravo samo preko sistema brezgotovinskega poslovanja.	
PNIS 50.c.6	Prenos promocijskih kreditov na način, ki je urejen v tretjem odstavku, je možen zgolj v primeru, da igralna naprava omogoča tovrsten prenos promocijskih kreditov.	
PNIS 51	Beleženje števcov in dogodkov	
PNIS 51.1	NIS mora pri IA:	
PNIS 51.1.1	spremljati in v dnevnik dogodkov zabeležiti vse dogodke na posameznih IA: - sprejem bankovca (datum, čas, znesek, IA), - sprejem lističa (datum, čas, identifikacijska številka lističa, vrsta lističa, znesek, IA), - izdaja lističa (datum, čas, zaporedna številka lističa na IA, identifikacijska številka lističa, vrsta lističa, znesek, IA), - sprejem igralne kartice (datum, čas, IA, številka kartice), - odstranitev igralne kartice (datum, čas, IA, številka kartice), - prenos denarja z računa igralca na IA pri brezgotovinskem poslovanju (datum, čas, znesek, IA, številka RBP), - prenos kredita z IA na račun igralca pri brezgotovinskem poslovanju (datum, čas, znesek, IA, številka RBP);	
PNIS 51.1.2	spremljati vrednosti števcov na IA po posameznih igralnih mestih:	

	<ul style="list-style-type: none"> - vsako spremembo stanja števecv obračunskega modela, CI, CO, CTC in GM na IA ter izračunano stanje števila žetonov v zalogovniku (H), - vsako spremembo števecv sprejemnika bankovcev (skupno število bankovcev, skupno vrednost bankovcev ter skupno število sprejetih lističev in skupno vrednost sprejetih lističev); 	
PNIS 51.1.3	spremljati in beležiti naraščanje vrednosti sklada in nivojev progresive (datum, čas, ID progresive, znesek);	Preveri se le za progresivne sisteme pri katerih dobitki ne gredo na števce.
PNIS 51.1.4	spremljati vsa stanja posameznega IA in vsako spremembo stanja zabeležiti v dnevnik dogodkov: <ul style="list-style-type: none"> - vklop napajanja (datum, čas, IA, stanje oziroma dogodek), - izklop napajanja (datum, čas, IA, stanje oziroma dogodek), - vzpostavitev povezave IA v NIS (datum, čas, IA, stanje oziroma dogodek), - prekinitve povezave IA v NIS (datum, čas, IA, stanje oziroma dogodek); 	
PNIS 51.1.5	spremljati in v dnevnik dogodkov zabeležiti vse posege v IA (tudi če IA nima napajanja): <ul style="list-style-type: none"> - odpiranja vrat IA, CB, BA, MB (datum, čas, IA, vrata, stanje oziroma dogodek), - zapiranja vrat IA, CB, BA, MB (datum, čas, IA, vrata, stanje oziroma dogodek). 	
PNIS 57,58	Elektromehanski IA	
PNIS 57.1	Za elektromehanski IA se morajo v NIS poleg dogodkov, določenih v 51. členu tega pravilnika beležiti tudi:	
PNIS 57.1.1	dvig in spust pokrova za zavarovanje neposrednega dostopa do elektromehanskega generatorja naključnega izida oziroma do elektromehanskega prikazovalnika izida (datum, čas, IA, dogodek);	
PNIS 57.1.2	izid igre pri elektromehanskem generatorju naključnega izida (datum, čas, IA, oznaka elektromehanskega generatorja, izid igre).	
PNIS 62	Poročila	
PNIS 62.8	NIS mora vsebovati program za izdelavo obdobjnega poročila delovanja IA, ki vključuje poleg podatkov o obdobju, identifikacije IA, zneska vplačil z vplačilnimi sredstvi, zneska polnitve, zneska praznitve, zneska ročnih izplačil, zneska izplačil z izplačilnimi sredstvi, znesek obračuna (win), teoretični odstotek vračanja, dejanski odstotek vračanja. Namesto odstotka vračanja lahko poročilo vsebuje odstotek zadržanja (hold).	Preverijo se elementi poročil
PNIS 62.9	Skupna poročila iz prvega odstavka tega člena morajo vključevati začetni in končni skupni saldo na računih pri brezgotovinskem poslovanju, ter skupne zneske po vrstah prenosov nanje (npr. dvigi, pologi, prenosi na IA, prenosi z IA).	Preverijo se elementi poročil

PNIS 62.10	Pri brezgotovinskem poslovanju mora NIS vsebovati izdelavo dnevnih in mesečnih poročil primerjave po posameznih IA med zabeleženimi transakcijami brezgotovinskega poslovanja in ustreznimi števci IA, zabeleženimi v NIS.	Preverijo se elementi poročil
PNIS 62.13	Za samopostrežne blagajne mora NIS vsebovati program za izdelavo dnevnega in mesečnega poročila po vrstah transakcij opravljenih na samopostrežni blagajni in sicer po posameznih samopostrežnih blagajnah in za vse skupaj.	Preverijo se elementi poročil
PNIS 76	Beleženje dogodkov na IM	
PNIS 76	NIS mora na IM registrirati in beležiti naslednje dogodke:	
PNIS 76.1	prijavo in odjavo uporabnika – delavca na IM (datum, čas, IM, uporabnik);	
PNIS 76.2	odprtje IM (datum, čas, IM, znesek: otvoritveno stanje);	
PNIS 76.3	zaptje IM (datum, čas, IM, znesek: končno stanje);	
PNIS 76.10	padlo številko na ruleti (datum, čas, IM, številka).	
PNIS 80-83	Progresivni sistemi na IM	
PNIS 82	V NIS mora biti zabeležena vrednost skladov oziroma nivojev progresive ob zaključku obračunskega dne (datum, čas, ID progresive, znesek).	
PNIS V	POSEBNOSTI NIS IGRALNIH NAPRAV STREŽNIŠKEGA SISTEMA IGER	
PNIS 85,86	Splošno	
PNIS 86	Podatke, ki jih ni mogoče pridobiti od igralnega terminala SSI, lahko NIS pridobi neposredno od strežnika SSI. Za komunikacijo med NIS in strežnikom SSI velja vse, kar velja za komunikacijo med NIS in IA.	
PNIS VI	TESTIRANJE IN TURNIR	
PNIS 91	Igralna naprava za namen testiranja	
PNIS 91	Igralna naprava za namen testiranja mora biti vključena v NIS.	
PNIS 92	Turnir	
PNIS 92.1	Turnirski način mora biti opredeljen kot nadgradnja v poročilu o preizkusu igralne naprave (PPIN).	
Certifikat	Na NIS oz. PSD se preverijo zahteve, ki so navedene v zadevnih certifikatih (Nastavitve, SW, HW,...) .	
Integracijski testi	Pri kontroli NIS ali PSD se preverijo integracijski testi z IN. Izvedejo se delni preskusi pravilnosti javljanja dogodkov in števec kot so opredeljeni v členih 50. do 85.	

